

GJYKATA SUPREME E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
VRHOVNI SUD REPUBLIKE KOSOVA
SUPREME COURT OF REPUBLIC OF KOSOVO

Mbledhja e Përgjithshme e Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës në të cilën ishin të pranishëm edhe gjyqtarët nga EULEX-i, në bazë të nenit 22 të Ligjit për Gjykatat e Rregullta, më 02.10.2014 me shumicë votash miratoi këtë :

MENDIM JURIDIK

I. Dënimin e shqiptuar me gjobë, qoftë si dënim vetëm apo si dënim alternativ, së bashku me dënimin me burgim, duhet ta ekzekutojë gjykata që e ka shqiptuar atë, d.m.th., nëse gjykata në dispozitivin e aktgjykimit të akuzuarit sa i përket dënimit me gjobë i ka lënë vetëm një alternativë: "Atë të zëvendësimit të dënimit me gjobë me dënim me burgim nëse gjoba nuk paguhet në afatin e lënë", atëherë vendimin për zëvendësimin e dënimit me gjobë me dënim me burgim duhet ta marrë gjykata e cila ka shqiptuar dënimin me gjobë edhe atë pa tentuar fare që paraprakisht të bëjë përmbarimin e dhunshëm.

II. Nëse me dënimin e zëvendësuar me burgim, nuk është shlyer në tërësi dënimini i shqiptuar me gjobë, atëherë çështja i dërgohet gjykatës kompetente ku i dënuari e ka vendbanimin, me qëllim që pjesa e mbetur e dënimit (të pashlyer me dënimin e

zëvendësuar me burgim) me gjobë të ekzekutohet, sipas Ligjit për Procedurën Përmbarimore.

A r s y e t i m

Në kërkesën e vet, Gjykata Themelore në Prishtinë i ka ngritur këto dilema dhe ka paraqitur opinionet e saja si në vijim;

Në të gjitha gjykatat në Kosovë ka aktgjykime, sipas të cilave është shqiptuar dënim i gjobës si dënim i vetëm, me konstatimin se nëse ky dënim nuk paguhet brenda afatit të caktuar do të inkasohet edhe detyrimisht në procedurën e përmbarimit dhe këto aktgjykime pastaj janë dërguar bazuar në LESP, te gjykata ku i dënuari e ka vendbanimin, në procedurë të përmbarimit të detyruar. Do të thotë se ka shumë raste që janë në procedurë të përmbarimit të detyruar sipas aktgjykimeve të formës së prerë ku janë shqiptuar dënlime me gjobë qoftë sipas nenit 39 të KPPK-së, qoftë tanë sipas nenit 46 të KP të RK-së.

Dilema është se kush (cila gjykatë) duhet të veprojë në procedurën e përmbarimit të detyruar kur është shqiptuar dënim i gjobës-si dënim i dytë, përkatesisht kur kemi një dënim me burg (të cilin e ekzekuton gjykata që e ka shqiptuar dënimin) dhe një dënim me gjobë të cilin duhet inkasuar në procedurën e përmbarimit të detyruar.

Te dënim i kumulativ, dëni i me burg dhe dëni i me gjobë, qëllimi i ligjit nuk duhet interpretuar në formën e mundësisë që edhe dëni i me gjobë, kur nuk paguhet brenda afateve të caktuara të shndërrohet në dënim me burg. Kjo për arsyen se qëllimi i dënit me gjobë te dëni i kumulativ është që i dënuari të ndiejë edhe pasojat materiale të dënit për veprën penale për të cilin është shpall fajtor dhe i është shqiptuar dëni.

Së dyti, çështja e ekzekutimit të dënit me gjobë irregullohet me nenin 135 të Ligjit për Ekzekutimin e Sanksioneve Penale. Sipas nenit 135 të LESP-së kur gjykata shqipton dënimin me gjobë urdhëron ekzekutimin e dënit me gjobë. Dispozitat e Ligjit të Procedurës Përmbarimore në fuqi zbatohen për kompetencën dhe procedurën e ekzekutimit të dënit me gjobë. Për faktin se te ekzekutimi i sanksionit penal, dëni i me gjobë aplikohet inkasimi i detyruar i të hollave, qoftë në

formën e pagesës nga vet i dënuari apo përmes llogarisë bankare, kompetente për zbatimin e procedurës së përbërimtarit të detyruar do të jetë gjykata ku i dënuari (debitori) e ka vendbanimin, kjo sepse edhe për sa i përket llogarive bankare, të gjitha bankat komerciale në Kosovës i kanë degët e tyre në të gjitha qendrat ku edhe janë gjykatat apo degët e gjykatave themelore.

Përfundimet e Gjykatës Supreme lidhur me pretendimet e ngritura

Përkundër këtyre opinioneve të Gjykatës Themelore në Prishtinë, Seanca e përgjithshme e Gjykatës Supreme, mendon se dënim me gjobë duhet ekzekutuar si në dispozitiv, të këtij mendimi juridik, për arsyet që do paraqiten në vazhdim.

Me dispozitat e Kodit Penal të Kosovës (neni 46 i KPK) është parashikuar se kur gjykata shqipton dënim me gjobë, ajo cakton edhe afatin e pagimit, i cili nuk mund të jetë më i shkurtër se 15 ditë dhe as më i gjatë se 3 muaj, përvèç në raste të arsyeshme, kur i lejohet të dënuarit të paguajë në këste, në afat, jo më të gjatë se 2 vjet. Sipas paragrafit 3. të nenit të cituar “Nëse personi i dënuar nuk dëshiron ose nuk mund ta paguajë gjobën, gjykata mund të zëvendësojë dënimin me gjobë me dënim me burgim. Kur dënim me burgim zëvendësohet me dënimin me gjobë 1 ditë burgim llogaritet me 20 €, gjobë. Dënim me burgim nuk mund të tejkalojë 3 vjet”.

Sipas paragrafit 5 të nenit të cituar më lart, nëse personi i dënuar nuk dëshiron ose nuk mund ta paguajë gjobën, gjykata, në pajtim me personin e dënuar, mund të zëvendësojë gjobën me një urdhër për punë në dobi të përgjithshme.

Se a do t'i ofrojë gjykata të pandehurit ndonjëren nga alternativat e mësipërme, është e drejtë diskrecionale e saj, sepse ajo ka mundësi ligjore që dënimin me gjobë ta zëvendësojë me dënim burgimi menjëherë pas kalimit të afatit të caktuar me aktgjykimin për pagesën e gjobës, pa i ofruar ndonjëren nga alternativat e tjera.

Nga arsyet e paraqitura më lart, qartë rezulton se në situata të tillë, me asnjë dispozitë ligjore nuk është parashikuar ekzekutimi me shtrëngim i dënit me gjobë (*për pjesën për të cilën ai mund të zëvendësohet me dënim me burgim*). Norma ligjore nga neni 46.par..3.të KPK, nuk thotë se nëse ekzekutimi nuk mund të bëhet as me shtrëngim i njëjtë do t'i zëvendësohet me dënim me burgim, siç e thoshte norma e mëhershme (psh.neni 39.par.3 të LPJ), për këtë arsyet në situatën kur i dënuari nuk dëshiron të paguajë gjobën në afatin e lënë apo nuk mund ta bëjë atë, gjykata që e ka gjykuar në shkallë të parë, mund t'ia zëvendësojë dënimin me gjobë me dënim me burgim.

Në rastet kur dënimi me burgim nuk mjafton për të shlyer dënimin me gjobë, atëherë konform dispozitave të Ligjit të Procedurës Përbartimore, lënda i dërgohet gjykatës kompetente në rajonin e së cilës ndodhet vendbanimi-vendqëndrimi i të pandehurit, me qëllim të ekzekutimit të pjesës së mbetur (të pashlyer –mbuluar me burgim) të dënit me gjobë, konform nenit 135 të LESP-së .

Prof.Dr. Fejzullah Hasani

Fejzullah Hasani

Kryetar i Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës